

Seat No. : 11022

NJ-106

November-2017

M.Com., Sem.-III

501 : Investment Management

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- સૂચના : (1) બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.
(2) જે પ્રશ્નનો જવાબ આપતા હોય તે પ્રશ્ન નંબર દર્શાવવો.

1. (A) રોકાણ અને સફા વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.

7

અથવા

ફ્યુચર્સ અને ઓપ્શન્સ વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.

- (B) ગમે તે બેના જવાબો આપો :

4

(1) રોકાણના કોઈપણ ચાર ઉદ્દેશો જણાવો.

(2) પુટ ઓપ્શન એટલે શું?

(3) હાઈબ્રિડ જામીનગીરી એટલે શું?

- (C) ટૂંકમાં જવાબો આપો :

3

(1) ડેરિવેટિવ્સ એટલે શું?

(2) ટ્રેઝરી બિલ્સ એટલે શું?

(3) મ્યુચ્યુઅલ ફંડની કલોઝ-એન્ડેડ સ્કીમ એટલે શું?

2. (A) જામીનગીરી બજારની ભૂમિકા સમજાવો.

7

અથવા

બે સમયગાળા દરમિયાન શેર બજારમાં પ્રવર્તમાન ઈક્વિટી શેરના બજારભાવ અને તે સમય દરમિયાન શેરબજારના ઈન્ડેક્સની વિગતો નીચે પ્રમાણે છે. 'રાઈઝ ઓવર રન' પદ્ધતિ હેઠળ ગણાતી જામીનગીરીનું 'બીટા મૂલ્ય' (Beta Value) શોધો.

વિગત	શરૂઆતની સ્થિતિ ₹	આખરની સ્થિતિ ₹
ઈક્વિટી શેરનો બજારભાવ	860	1,250
મુંબઈ શેરબજાર ઈન્ડેક્સ (BSE Index)	16,540	17,220

4

- (B) ગમે તે બેના જવાબો આપો :

(1) કંપની વિશ્લેષણ એટલે શું?

(2) ઉદ્યોગ વિશ્લેષણ એટલે શું?

(3) કાર્યક્ષમ બજાર પરિકલ્પના (EMH)ના સ્વરૂપો જણાવો.

(C) ટૂંકમાં જવાબો આપો :

- (1) ફ્લોટીંગ વ્યાજવાળા બોન્ડ્સ એટલે શું?
- (2) ઝીરો કૂપન બોન્ડ્સ એટલે શું?
- (3) સિસ્ટેમેટિક જોખમ અને અનસિસ્ટેમેટિક જોખમ એટલે શું?

3. (A) વિલિયમ શાર્પની આધુનિક પોર્ટફોલિયો થીયરી સમજાવો.

અથવા

એક જામીનગીરીના જુદા-જુદા ત્રણ પર્યાવરણમાં અપેક્ષિત વળતરદર અને સંભાવનાની વહેંચણીની વિગતો નીચે મુજબ છે :

પર્યાવરણ	સંભાવના	અપેક્ષિત વળતર દર
સારું	0.3	30%
મધ્યમ	0.6	14%
કનિષ્ઠ	0.1	-8%

નીચેના પ્રશ્નોના જવાબો આપો :

- (i) જામીનગીરીનો અપેક્ષિત વળતર દર $E(R_s)$ શોધો.
- (ii) જામીનગીરી વળતરનો પ્રમાણિત વિચલન (σ_s) શોધો.

(B) ગમે તે બેના જવાબો આપો :

- (1) આર્બિટ્રેજ પ્રાઈઝિંગ થીયરી 1976માં કોણે વિકસાવી હતી ?
- (2) પોર્ટફોલિયો વિસ્તરણ એટલે શું ?
- (3) ટ્રેઈનર પદ્ધતિ મુજબ ટ્રેઈનર ઈન્ડેક્સ શોધવાનું સૂત્ર દર્શાવો.

(C) ટૂંકમાં જવાબો આપો :

- (1) જામીનગીરી બજારના અહેવાલો એટલે શું ?
- (2) મ્યુચ્યુઅલ ફંડ પોર્ટફોલિયોમાં રોકાણ કરવાના કોઈપણ ત્રણ લાભો જણાવો.
- (3) ઈન્કમ પ્રકારના મ્યુચ્યુઅલ ફંડમાં ભંડોળનું દેવાં અને ઈક્વિટીના વિભાજનનું સ્વરૂપ કેટલું હોય છે ?

4. (A) મૂડી મિલકત કિંમત મોડેલ (Capital Asset Pricing Model (CAPM))ની ધારણાઓ સમજાવો. 7

અથવા

નીચેની વિગતો બે જામીનગીરી ABC અને XYZ તથા બજારની પ્રવર્તમાન પરિસ્થિતિને લગતી છે :

જોખમમુક્ત વ્યાજનો દર (R_f) = 6.5%

શેરબજારનો વળતરનો દર (R_m) = 16.5%

જામીનગીરી ABCનું બીટા મૂલ્ય (β_A) = 0.4

જામીનગીરી XYZનું બીટા મૂલ્ય (β_B) = 2.5

CAPM મોડેલ પ્રમાણે નીચેના જવાબો આપો :

- (i) જામીનગીરી ABC તથા XYZનો અપેક્ષિત વળતરનો દર શોધો.
- (ii) બંને જામીનગીરી પૈકી કઈ જામીનગીરીમાં જોખમ કિંમત વધુ છે ? શા માટે ?

(B) ગમે તે બેના જવાબો આપો :

(1) એક્સિસિયન્ટ ઇન્ડ્રિયર્સ એટલે શું?

(2) મૂડી બજાર રેખા એટલે શું (CML)?

(3) પોર્ટફોલિયો વળતરનું મહત્તમીકરણ અને પોર્ટફોલિયો જોખમનું ન્યૂનતમીકરણ એટલે શું?

(C) ટૂંકમાં જવાબો આપો :

(1) જામીનગીરી બજાર રેખા (SML) એટલે શું?

(2) મૂડી મિલકત કિંમત મોડેલ (CAPM) ની કોઈપણ બે(2) ટીકાઓ દર્શાવો.

(3) કઈ પોર્ટફોલિયો થીયરીમાં જામીનગીરીની કિંમતને અસર કરતાં અનેક પરિબલો ધ્યાનમાં લેવામાં આવે છે.

5. નીચે આપેલા પેટા પ્રશ્નોમાં એક કરતાં વધારે વિકલ્પો આપેલા છે તેમાંથી સાચા વિકલ્પની પસંદગી કરો :
(દરેકનો 1 માર્ક છે.)

(1) નીચે પૈકીની એક ઘટના જામીનગીરી પસંદગી પ્રક્રિયાનો તબક્કો નથી :

(a) વધુમાં વધુ જામીનગીરીઓ પસંદ કરવી.

(b) સેક્ટરની પસંદગી

(c) ઈક્વિટી અને દેવાં જામીનગીરીઓ માટે ભંડોળની ફાળવણી

(d) વિશિષ્ટ પ્રકારની જામીનગીરીની પસંદગી

(2) નીચેના પૈકીના એકનો મૂડી બજારના કાર્યકારી વર્ગીકરણમાં સમાવેશ થતો નથી :

(a) કાર્યક્ષમ બજાર

(b) પ્રાથમિક બજાર

(c) ગૌણ બજાર

(d) મૂડી બજાર

(3) 'સેબી' (SEBI) નીચે પૈકીનું એક કાર્ય કરતી નથી :

(a) પ્રાથમિક બજારમાં જાહેર જનતામાં ઈસ્યુ કરાતી જામીનગીરીઓ પર નિયંત્રણ કરવું.

(b) શેર બજારના ગૌણ બજારના સોદાઓનું નિયમન કરવું.

(c) શેરબજારમાં ઉદ્ભવતા વિવાદોનો ન્યાયપૂર્વક નિકાલ કરવો.

(d) મૂડી બજારના વિવિધ પક્ષકારો વચ્ચે થતાં સોદાઓનું નિયમન કરવું.

(4) જામીનગીરીના બજારમાં નીચેના પૈકી એક નાણાકીય સાધનના સોદા થતાં નથી :

(a) વોરન્ટ્સ

(b) વીમા પોલિસી

(c) ઈક્વિટી શેર

(d) પ્રેક્ષરન્સ શેર

(5) જામીનગીરીના વળતરનું 'બીટા મૂલ્ય' (Beta value) નીચે પૈકીનું એક જોખમ સ્પષ્ટ કરે છે :

(a) ધંધાકીય જોખમ

(b) કુલ જોખમ

(c) સિસ્ટેમેટિક જોખમ

(d) ઉપરના બધા જ

- (6) વિલિયમ શાર્પે સિંગલ ઈન્ડેક્સ મોડેલ નીચેના પૈકી એક સૂત્ર દ્વારા રજૂ થાય છે :
- (a) $\frac{D_1}{K_e - g}$ (b) બજાર ભાવ/ચોપડે કિંમત
(c) P/E ગુણોત્તર (d) $R_f + \beta_s (R_m - R_f)$
- (7) નીચેના પૈકી એક યોગદાન આપનારને ટેકનિકલ વિશ્લેષણના પિતા કહેવામાં આવે છે :
- (a) હેરી માર્કોવિટ્ઝ (b) વિલિયમ શાર્પે
(c) સ્ટીફન રોઝ (d) ચાર્લ્સ ડાઉ
- (8) કાર્યક્ષમ બજારના જુદા-જુદા સ્વરૂપો (forms) પૈકીનામાં નીચેના એકનો સમાવેશ થતો નથી :
- (a) નબળું સ્વરૂપ (b) મજબૂત સ્વરૂપ
(c) અર્ધ-મજબૂત સ્વરૂપ (d) અર્ધ-નબળું સ્વરૂપ
- (9) અર્થતંત્રમાં ઊંચા ફુગાવાની પરિસ્થિતિમાં નીચે પૈકીના એક બોન્ડમાં રોકાણ કરવું લાભદાયી પુરવાર થાય છે :
- (a) બેરર બોન્ડ (b) કન્વર્ટિબલ બોન્ડ
(c) ઝીરો કૂપન બોન્ડ (d) ફ્લોટીંગ રેટ બોન્ડ
- (10) નીચે પૈકીની એક રજૂઆત કોએફિસિયન્ટ્સ ઓફ કોરિલેશનના મૂલ્યની સાચી રજૂઆત નથી :
- (a) -1 (b) +1
(c) 0 (d) -25
- (11) ઈન્કમ પ્રકારના મ્યુચ્યુઅલ ફંડમાં ભંડોળનું વિભાજન નીચેના પૈકી એક સ્વરૂપનું હોય છે :
- (a) 100% દેવા જામીનગીરી (b) 100% ઈક્વિટી જામીનગીરી
(c) દેવાં : ઈક્વિટી = 90% : 10% (d) દેવાં : ઈક્વિટી = 50% : 50%
- (12) પોર્ટફોલિયો થીયરી 1957 માં, નીચેના પૈકી કયા વિચારકે રજૂ કરી હતી ?
- (a) વિલિયમ શાર્પે (b) જહોન મેનાર્ડ કેઈન્સ
(c) હેરી માર્કોવિટ્ઝ (d) સ્ટીફન રોઝ
- (13) ત્રણ પ્રકારના અંદાજિત આર્થિક પર્યાવરણમાં એક જામીનગીરીનો અપેક્ષિત વળતર દર અનુક્રમે 50%, 30%, 10% છે. તેના વળતરની અંદાજિત સંભાવના અનુક્રમે 0.2, 0.7 અને 0.1 છે. તો આ જામીનગીરીનો અપેક્ષિત વળતરનો દર નીચેના પૈકી એક છે :
- (a) 27% (b) 32%
(c) 28% (d) 29.5%
- (14) જો જોખમમુક્ત વળતર દર (R_f) 12% હોય, અપેક્ષિત વળતર દર (R_m) 18% હોય અને બીટા (β_1) 1.2 હોય તો મૂડી મિલકતની કિંમત (Capital Asset Price) નીચેના પૈકી એક હોય :
- (a) 18% (b) 19.20%
(c) 12% (d) 84%

NJ-106

Seat No. : _____

November-2017

M.Com., Sem.-III

501 : Investment Management

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions :** (1) All questions carry equal marks.
(2) Please state question number in column which you are answering.

1. (A) Explain difference between Investment and Speculation. 7
OR
Explain difference between Futures and options.
(B) Answer any **two** of the following : 4
(1) State any four objectives of investment.
(2) What is meant by put-option ?
(3) What is meant by Hybrid Security ?
(C) Answer in short : 3
(1) What is meant by Derivatives ?
(2) What is meant by Treasury Bills ?
(3) What is meant by Mutual Fund Close-ended Scheme ?

2. (A) Explain role of Securities Market. 7
OR

Following details relates to the Security Market Price and Bombay Stock Exchange Index between the two time period.

As per 'Rise over Run' method, calculate Beta Value of the security.

Particulars	Opening condition ₹	Closing condition ₹
Market Price of Equity Share	860	1,250
Bombay Stock Exchange Index	16,540	17,220

- (B) Answer any **two** of the following : 4
(1) What is meant by Company analysis ?
(2) What is meant by Industry analysis ?
(3) State forms of Efficient Market Hypothesis.

(C) Answer in short :

- (1) What is meant by floating rate bonds ?
- (2) What is meant by Zero coupon bonds ?
- (3) What is meant by Systematic risk and unsystematic risk ?

3

3. (A) Explain William Sharpe's Modern Portfolio Theory.

OR

Following details relates to the expected earning on the equity share under probability of three state of market expectations :

Situation	Probability	Expected Rate of Return
Good	0.3	30%
Moderate	0.6	14%
Bad	0.1	- 8%

Answer the following questions :

- (1) Find out Expected Rate of Return of the security i.e. $E(R_s)$.
- (2) Find out standard deviation of the return on the security i.e. σ_s .

(B) Answer any two of the following :

- (1) Who developed Arbitrage Pricing Theory in year 1976 ?
- (2) What is meant by portfolio diversification ?
- (3) As per Treynor method, state formula of Treynor Index.

(C) Answer in short :

- (1) What is meant by Security Market Reports ?
- (2) State any three benefits of invest in mutual fund portfolio.
- (3) As per income type mutual fund, what is allocation form of fund between Debt and Equity.

4

3

4. (A) Explain assumptions of Capital Asset Pricing Model (CAPM).

OR

The following details relate to the two securities ABC and XYZ and the market conditions :

Risk Free Return (R_f) = 6.5%

Returns on Market (R_m) = 16.5%

Beta of Security ABC (β_A) = 0.4

Beta of Security (β_B)XYZ = 2.5

As per CAPM Model, answer the following :

- (1) Calculate the expected return on security ABC and security XYZ.
- (2) Among the both securities in which security the Risk price is more ? Why ?

7

(B) Answer any **two** of the following :

- (1) What is meant by Efficient Frontiers ?
- (2) What is meant by Capital Market Line (CML) ?
- (3) What is meant by maximization of Portfolio return and minimization of portfolio risk ?

(C) Answer in short :

- (1) What is meant by Security Market Line (SML) ?
- (2) State any two demerits of CAPM.
- (3) In which theory of the portfolio management takes into account the multiple factors affecting the security prices.

5. In the following sub-questions more than one options are given, select the right options. (One mark each) :

14

(1) One of the following is not characteristics of the security selection process :

- (a) To select the maximum numbers of securities.
- (b) Sector selection.
- (c) Decision about allocation of funds among equity and debt securities.
- (d) Selection of the specific securities.

(2) One of the following is not the functional classification of the capital market :

- (a) Efficient Market
- (b) Primary Market
- (c) Secondary Market
- (d) Capital Market

(3) SEBI does not do one of the following :

- (a) It regulates the primary market through regulating public offer of securities.
- (b) It regulates secondary market deals at stock exchanges.
- (c) It acts as a judiciary for setting disputes in the stock market.
- (d) It regulates the operations of various bodies involved in the capital market transactions.

(4) The market for securities does not provide the market for one of the following :

- (a) Warrants
- (b) Insurance policies
- (c) Equity shares
- (d) Preference shares

(5) One of the following clarifies risk of a Beta value of a return on security :

- (a) Business Risk
- (b) Total Risk
- (c) Systematic Risk
- (d) All of the above

(6) One of the following formulas shows the equity valuation based on Sharpe's Single Index Model :

- (a) $\frac{D_1}{K_e - g}$
- (b) Market Price/Book Value
- (c) P/E Multiplier
- (d) $R_f + \beta_s (R_m - R_f)$

- (7) One of the following is considered as a father of technical Analysis :
- (a) Harry Markowitz (b) William Sharpe
(c) Stephen Ross (d) Charles Dow
- (8) One of the following does not include in the form of efficient market :
- (a) Weak form (b) Strong form
(c) Semi-strong form (d) Semi-weak form
- (9) Under the high inflation rate economy, one of the following bond investment is preferable :
- (a) Bearer Bond (b) Convertible Bond
(c) Zero Coupon Bond (d) Floating Rate Bond
- (10) One of the following is not the true value of coefficient of co-relation.
- (a) - 1 (b) + 1
(c) 0 (d) - 25
- (11) The fund allocation of income funds is presented by one of the following :
- (a) 100% Debt Securities (b) 100% Equity Securities
(c) Debt : Equity = 90% : 10% (d) Debt : Equity = 50% : 50%
- (12) The portfolio theory was developed in year 1957 by one of the following thinkers :
- (a) William Sharpe (b) John Maynard Keynes
(c) Harry Markowitz (d) Stephen Ross
- (13) The expected return on a security under three market conditions are 50%, 30%, 10% with respective probability assignment of 0.2, 0.7 and 0.1, the expected average return on security is one of the following :
- (a) 27% (b) 32%
(c) 28% (d) 29.5%
- (14) If risk free rate of return (R_f) is 12%, expected rate of return (R_m) is 18% and Beta value (β_1) is 1.2 then Capital Asset Price will be one of the following :
- (a) 18% (b) 19.20%
(c) 12% (d) 84%